

TÜRKİYE İMALAT SATIN ALMA YÖNETİCİLERİ ENDEKSİ'NDE İYİLEŞME

Istanbul Sanayi Odası: "Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), Temmuz'da 54'e yükseldi" dedi.

ISO, Türkiye İmalat PMI anketinin Temmuz ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Haziran'da 51,3 olarak ölçülen manşet PMI Temmuz'da 54'e yükseldi. Son anket verileri faaliyet koşullarında Ocak ayından bu yana en güçlü iyileşmenin yaşandığına işaret etti.

ULUSLARARASI TALEP GÜÇLENDİ

Yeni siparişlerdeki belirgin artışın da gösterdiği gibi yeni tip koronavirüs (Kovid-19) kısıtlamalarının gevşetilmesi Temmuz'da müşteri talebinde iyileşmeye yol açtı. Söz konusu iyileşme, Ağustos 2020'den beri en yüksek hızda gerçekleşti. Uluslararası talebin güçlenmesiyle yeni ihracat siparişleri toplam yeni siparişlerden de hızlı arttı. Yeni siparişlerdeki artış ve kısıtlamaların kaldırılması, firmaların üretim hacimlerini üst üste ikinci ay genişletebilmesini sağladı.

Büyüme hızı, Haziran ayına göre arttı ve son dokuz ayın en yüksek düzeyinde gerçekleşti. İmalatçılar temmuzda genellikle iş yüklerini karşılayabilmis olsalar da yeni siparişlerdeki büyümenin, kapasite üzerinde bir miktar baskı oluşturduğu gözlemlendi. Birikmiş işler hemen hemen değişim göstermedi.

Firmalar, iş yüklerindeki artışı karşılayabilmek için istihdamı ve satın alma faaliyetlerini genişletmeye yöneldi. Her iki göstergede de büyüme,

hazirana göre yüksek oranda gerçekleşti. Ancak tedarik zincirlerinde devam eden aksamalar, girdi teminine yönelik çabaları olumsuz etkiledi.

GIDA ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ BÜYÜDÜ

Üretimde yavaşlama kaydedilen sektörler içerisinde en keskin düşüş kara ve deniz taşıtları sektöründe gerçekleşti. Benzer şekilde, 10 sektörün beşinde yeni siparişler büyüme kaydederken, en güçlü büyümenin yaşandığı gıda ürünleri sektörünün yeni siparişlerinde yaşanan artış, anketin başladığı Ocak 2016'dan beri rekor hızda gerçekleşti. Bu sektörün yeni ihracat siparişleri de belirgin bir artış gösterdi.

On sektörün tamamında tedarikçilerin teslimat süreleri arttı. Buna rağmen sektörlerin çoğunluğunda tedarikçi performansındaki bozulma Haziran'a kıyasla daha ılımlı düzeyde kaydedildi. Teslimatlardaki en belirgin gecikmeler kimyasal, plastik ve kauçuk sektöründe gerçekleşti. Tedarik zincirlerindeki aksamalar, kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri imalatçıların girdi maliyetleri enflasyonunda belirgin bir hızlanmaya yol açtı. En güçlü maliyet baskısı ise enflasyon oranının yeni rekor kırdığı kara ve deniz taşıtları firmalarında gözlemlendi.

EN KESKİN ARTIŞ METAL SEKTÖRÜNDE

Temmuz'da girdi maliyetlerinin hızla artmasıyla birlikte sektörlerin tümünde satış fiyatları belirgin yükselişler kaydetti. Nihai ürün fiyatlarındaki en keskin artış ana metal sektöründe gerçekleşirken en düşük oranlı artış ise durağan talep karşısında yeni siparişlerini arttırmaya çalışan tekstil sektöründe kaydedildi.

Tedarik zinciri aksamaları, gıda ürünleri başta olmak üzere birçok sektörde birikmiş işlerin artmasına yol açtı. Sektörlerin çoğunda istihdam artış gösterdi. Bununla birlikte, söz konusu artış önceki aylarda olduğu kadar genele yaygın seyretmedi ve çalışan sayısını yükselten sektör sayısı altı oldu. İstihdam düzeyindeki en güçlü artış ana metal sektöründe gerçekleşti. İstihdam azaltan üç sektör içerisinde ise en belirgin düşüş metalik olmayan mineral ürünler sektöründe kaydedildi.

MESLEKLİ İSTİHDAM DÖNEMİ

MEB İLE ÖĞRENECEKLER

Sektörlerin nitelikli çalışan ihtiyacını karşılamak için MEB Mesleki Eğitim Genel Müdürlüğü, eğitim-istihdam-üretim bağı kuvvetlendiriyor. Böylelikle genç işsiz ve lise mezunları kısa süreli mesleki eğitim merkezinde beceri kazanarak, iş hayatına hazır olacak. Ortaöğretim ve üstü mezun genç işsizlere de yeni meslekler kazandırmak mümkün olacak.

KARIYER HAVUZU ÖNERİSİ

Birçok sektörün temsilcisi ise meslek lisesi mezunları için özel bir 'Mesleki kariyer havuzu' kurulmasını öneriyor. Sektör temsilcileri, 'İş dünyası-okul' işbirliğinin artmasıyla hem gençlerin istihdama kavuşacağını hem de üretim performansının artacağını söylüyorlar.

HEDEF BECERİ KAZANDIRMAK

Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Mahmut Özer de meslek liselerinin, döner sermaye kapsamındaki üretimden geçen yıl 503 milyon lira gelir elde ettiğini, 2021 hedefinin ise 1 milyar lira olduğunu açıkladı. Bakan Özer, asıl hedeflerinin gençlere beceri kazandırmak olduğunu söyledi. ■ 9'da

Müge
BİBER

Eğitim, öğretim ve istihdam sürecini güçlendirmeyi hedefleyen Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), iş dünyasının ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda 225 kurumla işbirliği yaptı. MEB, ayrıca genç işsizleri kısa süreli eğitimlerle mesleki kariyere hazırlamayı planlıyor.

Sektörlerle birlikte MESLEKLİ KARIYER

○ Eğitim, öğretim ve istihdam çevrimini güçlendirmeyi hedefleyen Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), 3 bin 574 mesleki teknik eğitim okulunda 105 dalda eğitim veriyor. Bakanlık, iş dünyasının ihtiyaç ve taleplerine paralel olarak 225 kurum ve kuruluşla işbirliği protokolü yaptı.

○ MEB, mesleki eğitim merkezlerindeki öğrencilerin istihdamında yüzde 90'lar hedefini yakaladı. Bakanlık, önümüzdeki dönemde ise eğitim-istihdam-üretim ilişkisine katkı sağlayacak. MEB, genç işsizleri kısa süreli eğitimlerle mesleki kariyere hazırlamayı planlıyor.

PANDEMI döneminde sergilediği performansla adından söz ettiren meslek liseleri, sadece eğitim alanında değil üretimde de dikkatleri çekti. Meslek liseleri döner sermaye kapsamındaki hijyen ürünleri üretimiyle, pandemi sürecinde topluma adeta ilaç gibi geldi ve yıldızladı. Geçtiğimiz hafta Milli Eğitim Bakanlığı'na atanan Prof. Dr. Mahmut Özer'in paylaştığı bilgiye göre meslek liseleri döner sermaye kapsamındaki üretimden 2018 yılında 248 milyon lira gelir elde etti. Söz konusu gelirin geçen yıl 503 milyon liraya yükseldiğini belirten Prof. Dr. Mahmut Özer, bakan yardımcısıken 2021 hedefini 1 milyar lira olarak açıklamıştı.

ASIL AMAÇ BECERİ

Mesleki eğitimden sorumlu bakan yardımcısı iken meslek liseleriyle yakından ilgilenen Prof. Dr. Mahmut Özer'in bakanlığa atanmasıyla bu eğitim kurumlarındaki performans daha da yükselmek bekleniyor. Prof. Dr. Mahmut Özer, 3 bin 574 mesleki teknik eğitim okulundaki kapasite artışıyla ilgili olarak şöyle açıklıyor: "Buradaki amacımız sadece üretim yapmak değil, aynı zamanda öğrencilerimizin uygulama becerilerini artırmak. Eğitim, öğretim ve istihdam çevrimini güçlendirmek."

YATIRIMLAR ARTIYOR

Mesleki eğitimin mottosu, "Eğitim, öğretim ve istihdam çevrimini güçlendirmek" şeklinde özetleyen Prof. Dr. Mahmut Özer'in yaklaşımı iş dünyası tarafından hayati değere görülüyor. Çünkü Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı verilerine göre ilk 6 aydaki sabit yatırım tutarı geçtiğimiz yılın ilk 6 ayına göre yüzde 69 arttı. Haziran 2021 döneminde düzenlenen teyrik belgesi tutarı ise bin 36 adet oldu. Bu yatırımların yeni 22 bin 195 kişilik istihdam oluşturması bekleniyor. Artan yatırımlarla birlikte birçok sektör, eğitimli insan gücü bulmakta zorlanıyor.

KARIYER HAVUZU ÖNERİSİ

Böyle bir süreçte uygulamalı eğitimden geçmiş iş gücü, hemen her sektörde aranan bir nitelik. Nitekim İstanbul Ticaret Odası'nın gerçekleştirdiği sektörel istişare toplantılarının hemen hepsinde aynı talep dile getiriliyor. Sektör temsilcileri, çözüme yönelik olarak meslek lisesi mezunları için özel bir "Mesleki kariyer havuzu" kurulmasını da öneriyorlar. "İş dünyası-okul" ilişkisinin güçlendirilmesiyle hem bu nitelikli gençlerin istihdamına kavuşacağını hem de üretim performansının artacağını vurguluyorlar.

SEKTÖRLERLE İŞBİRLİĞİ

Mesleki ve teknik eğitimde 55 alan ve 203 dalda eğitim verilen eğitimden sadeleştirilerek 47 alan ve 105 dalda

İşsiz de mesleki eğitim

verilmeye başlandığını açıklayan MEB Mesleki Eğitim Genel Müdürlüğü, öğrencilerin mesleklerine özgü derslerle geçişimlerinin önüne geçmek için yeni programda meslek derslerinin dokuzuncu sınıfta

MEB Mesleki Eğitim Genel Müdürlüğü, önümüzdeki dönemde eğitim-istihdam-üretim ilişkisini güçlendirmek amacıyla eğitim-sektör işbirliklerinin artırılacağını açıkladı. İstihdazın dünya ve Türkiye için temel problemlerden birisi olduğu noktadan hareket edilerek oluşturulan gündem şöyle özetlendi: "Bu kapsamda genç işsizler başta olmak üzere lise mezunu vatandaşlarımızın kısa süreli mesleki eğitim merkezinde uygulanacak eğitim programlarıyla mesleki beceriler kazandırılması hedeflendi. Mevzuat çalışmalar devam ederken, ortaöğretim ve üstü mezalun genç işsizlerimize yeni meslekler kazandırılması yönünde bir yol daha açılacak."

2023 strateji çalışmaları

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Ulusal Genç İstihdam Stratejisi Eylem Planları (2021-2023) hazırlanıyor. Genç istihdamının artırılmasını amaçlayan eylem planı için ilgili paydaşlarla hazırlanan toplantılar gerçekleştiriliyor. Toplantılara kamu kurum ve kuruluşları, sosyal taraflar, meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve üniversite temsilcileri tarafından katılım sağlıyor. "Eğitim-istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi", "Ne eğitimde ne istihdamda olan (NEET) gençlerin istihdamının artırılması" ve "Geleceğin işleri" temel politika eksenlerine ilişkin eylem planları ile sektörel eylem planlarına yönelik görüş ve değerlendirmeler alınıyor. Söz konusu toplantıya MEB adına Mesleki Eğitim Genel Müdürlüğü iştirak ediyor.

başlamasının sağlandığını kaydetti. İmzalanmış işbirliği protokolleri ile sektörlerin ihtiyacına göre özel programlar hazırlanmış ve mesleki eğitimde uygulanmaya geçildiği açıklanıyor. Sektör temsilcileri, "İstihdam oranı yaklaşık yüzde 90'lar seviyesinde olan mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin mesleki açık öğretim lisesi vasıtasıyla lise diploması alma imkanlarının yanında öğrenim gördükleri merkezde diploma almalarına yönelik olarak gerekli düzenlemeler yapılarak uygulamaya konulmuştur. Yapılan bu değişiklikle mesleki eğitim merkezi programlarına 2020 yılında bir önceki yıla göre 9. sınıfa kayıt oranı yaklaşık yüzde 45 oranında artı."

Öne çıkan meslek liseleri

İstanbul Teknik Üniversitesi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi: İki yıl önce Liselere Geçiş Sınavı'nda (LGS) kendisine en yüksek puan diliminde yer bulmuş öğrencileri alan okulda denizcilik, bilişim teknolojileri, elektrik-elektronik teknolojileri eğitimi veriliyor. İTÜ hocalarında da ders verdiği okulda uygulama laboratuvarları da yer alıyor.

Şile Ayet Azer Aran Savunma Sanayi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi: Savunma sanayii alanında sektörün ihtiyacına yönelik donanımlı insan gücü yetiştiren okulda makine ve tasarım teknolojileri, savunma mekanik sistemleri, endüstriyel otomasyon teknolojileri alanında eğitim verilecek.

İstanbul Havalimanı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi: Uçak bakımı, ulaştırma hizmetleri ile yiyecek ve içecek hizmetleri alanında eğitim verecek. Yıldız Teknik Üniversitesi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, İGA Havalimanı İşletmesi ve Türk Hava Yolları Teknik A.Ş. tarafından destekleniyor.

Teknopark İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi: Bilişim teknolojileri ağı işletmenliği ve siber güvenlik dalında yabancı dili İngilizce olarak eğitim veren lise, teknoloji geliştirme bölgesi statüsünde olan Teknopark İstanbul'un bünyesinde yer alıyor.

Mehmet Rifat Eyyap Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi: Türkiye'nin ilk yazılım lisesi. Geleceğin yazılım alanının yetiştirilmesini amaçlayan proje tabanlı eğitim verilecek. Mezunların İSO desteği ile istihdam önceliği olacak.

İş dünyasının desteği önemli

İTÜ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Okul Müdürü Prof. Dr. Hüseyin Toros, İstanbul Ticaret'e yaptığı açıklamada, "Milli Eğitim Bakanlığı'nın '2023 Eğitim Vizyonu' ile birlikte meslek liseleri artık daha çok ön planda olacak" dedi. Daha fazla öğrenci ve ailenin meslek liselerini tercih etmeye başladığına dikkat çeken Prof. Dr. Toros şunları söyledi: "Basında, meslek liselerinden bir işletme gibi bahsediliyor olması da bu tercihin artmasında etkili oldu. Bunların etkisiyle bu okullarda doluluk oranı yüzde 98'lere ulaştı. Puanı ile fen liselerine girebilecek öğrenciler bile artık meslek liselerini tercih ediyor. İstanbul Ticaret Odası ve İstanbul Sanayi Odası'nın da meslek liselerini desteklemesinin önemi büyük."

İTO hamilik yapıyor

İstanbul Ticaret Odası, 2015'te meslek liselerine yönelik "hamilik" projesini başlattı. Bu kapsamda İTO'nun çeşitli sektörlerden meslek komitesi üyesi 102 iş insanı, İstanbul'daki 53 mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde hamilik yapıyor. Hamiler aracılığıyla öğretmenlere güncel teknolojilerle ilişkin eğitimler veriliyor. Sektör uzmanlarıca öğrenci ve öğretmenlere seminerler düzenleniyor. Okullara makine ekipman desteği sağlanıyor. Öğrencilerin iş dünyasıyla iç içe bir eğitim almaları için okul ve sanayi arasında güçlü bir bağ kurulması sağlanıyor.

Tüm mezunlar teknişyen olabilir

MEB Mesleki Eğitim Geliştirme Genel Müdürlüğü, mesleki ve teknik eğitim sisteminin geliştirilmesine yönelik olarak ihtiyaç duyulan alanlarda sektör ve STK'larda eğitimde iş birliği kapsamında toplamda 225 kurum/kuruluşla 207 protokole işlerlik kazandırdı. İstihdam edilebilirliği sağlama amacıyla, bugüne kadar yalnızca 3795 sayılı kanunda belirtilen mesleki ve teknik eğitim okul türlerinden mezunlara teknişyen ünvanı verilmekte iken 8764 sayılı kanun ile yapılan değişiklikle tüm mesleki lisesi mezunlarına teknişyen ünvanı verilmesi sağlandı.

“Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020” Araştırmasının Sonuçlarını Açıkladı

Erdal Bahçivan / ISO Başkanı

Istanbul Sanayi Odası (ISO), Mayıs ayında açıkladığı “ISO Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020” araştırmasının ardından, daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan “ISO Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020” araştırmasının sonuçlarını da Temmuz ayında açıkladı.

2020 yılı Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (ISO İkinci 500) araştırması, her yıl olduğu gibi bu yıl da KOBİ’lerin mevcut durumu ve geleceği açısından önemli sonuçlar ortaya koydu.

Istanbul Sanayi Odası tarafından yapılan açıklamaya göre **ISO İkinci 500**’ün 2020 yılındaki üretimden net satışları yüzde 21,7 oranında artarak 157 milyar TL’den 191,1 milyar TL’ye yükseldi. “KOBİ’lerimiz Uygun Finansman Koşullarında Üretim Gücüne Güç

Katmaya Hazır Olduklarını Gösterdi” **Istanbul Sanayi Odası** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020’ye ilişkin yaptığı açıklamada; “Odamızın en kıymetli çalışmalarından olan ve 1968 yılından bu yana yaptığımız **ISO 500** araştırmamızın ikincisi olan **ISO İkinci 500**’ü de 1998 yılından bu yana istikrarla yayınlamaya devam ediyoruz.

Sanayimizin genel görünümünü en az **ISO 500** kadar güçlü bir şekilde ortaya koyan **ISO İkinci 500** de bugün artık bizler için Türkiye ekonomisi ve **sanayisinin** resmini çekmek açısından önem kazanan bir çalışma halini almıştır.

ISO İkinci 500, her yıl farklı sektör ve illerden katılımla marka değerini güçlendiriyor. **ISO 500**’le kıyaslandığında daha çok KOBİ niteliğindeki şirketleri

kapsaması nedeniyle kendine has bir takım özellikleriyle de anlam bulan bu çalışmamız, önümüzdeki günlerde ilgili kesimler tarafından inanıyoruz ki ilgiyle incelenecek ve farklı sonuçlarıyla kamuoyunda yankı bulacaktır.

Bu sonuçlardan birkaçına değinecek olursam; pandeminin yaşandığı 2020 gibi zorlu bir yılda, **ISO İkinci 500**’ün özellikle üretimden net satışları reel olarak yüzde 6 oranında arttırmış olmasından başlayarak, ihracat, istihdam, karlılık, finansman giderleri, teknolojik yapı, Ar-Ge harcamaları gibi birçok parametrede beklenenden parlak sonuçlar verdiğine tanıklık ediyoruz.

Bu noktada satış karlılığından aktif karlılığına, faaliyet karlarından FAVÖK performansına kadar birçok karlılık göstergesinde gerçekleşen iyileşmeye de dikkat çekmek istiyorum. **ISO İkinci 500**

açısından en parlak verileri karlılık tarafında görmemizin nedenlerini sıralayacak olursak; yıl genelinde emtia fiyatlarının düşük seyretmesi, elverişli kredi koşulları ve özellikle yılın ikinci yarısındaki düşük faiz oranları gibi destekleyici uygulamalar, firmaların operasyonel maliyetlerini sınırlayarak kar marjlarını yüksek tuttu. Bu gelişmelerin, özellikle ISO İkinci 500 şirketlerinin öz kaynaklarında yüzde 22 gibi güçlü bir artışı ortaya çıkarmasını umut verici olarak değerlendiriyoruz.

KOBİ'lerimizin ihracat performansının da belirgin bir şekilde hem Türkiye'den hem de ISO 500 araştırmamızdan olumlu anlamda ayrıştığını görüyoruz. Bu zor yılda Türkiye ve Sanayi sektörü genelinde olduğu gibi ISO 500'de de ihracat kaybı yaşanırken, ISO İkinci 500'ün ihracatını yüzde 1,2 artırmayı her türlü takdiri hak ediyor. Yine ISO İkinci 500'ün

istihdam artışının ISO 500'e göre daha güçlü bir oranda, yüzde 4,6 olarak gerçekleşmesi de önemli bir sonuç olarak değerlendirilmeli.

ISO İkinci 500 kapsamındaki şirketlerde orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin toplam payının 2020 yılında 3,1 puan artarak yüzde 29,5'e yükselmesi de gelecek adına dikkate değer bir göstere. Yine de, teknoloji ve katma değer yapısında hedeflenen gelişmenin sağlanabilmesi için yeni yatırım ve girişimlere ihtiyacı devam ettiğini unutmamalıyız.

Elbette ISO İkinci 500'de özellikle finansal açıdan daha fazla iyileşmeye ihtiyacı olan birçok göstere var. Örneğin dönen ve duran varlıkların dağılımı, kaynak yapısı, net döviz pozisyonu, halka açılma eğilimleri, Ar-Ge yapabilme istek ve kabiliyetleri gibi...

Son olarak, ISO İkinci 500 verileri, Türk sanayisinin uygun finansman koşulları bulunduğu zaman sağlıklı büyüme yolunda üretimin gücüne güç katmaya hazır olduğunu ortaya koymuştur. Bu tablo aynı zamanda, 2020 yılındaki zorlu koşullar altında KOBİ'lerin yönetim becerilerini önemli ölçüde artırmış olduklarını göstermesi açısından da değerlidir. Temennimiz, bu şirketlerimizin performansının Türkiye geneline yansımaları ve bu pozitif tablonun gelecek dönemde de sürdürülebilir olmasıdır. Her zaman söylediğimiz gibi elverişli finansman ülkemiz ekonomisinin, üretiminin ve dinamizminin korunmasının en önemli faktörüdür. ISO İkinci 500'ün sonuçlarına bu açıdan bakıldığında KOBİ'lerimizin ortaya koyduğu güçlü potansiyelin daha fazla teşvik edilmesi gerekmektedir." Dedi.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU - 2020				
İKİNCİ 500 SIRA NO			BAĞLI BULUNDUĞU ODA / KAMU	ÜRETİMDEN SATIŞLAR (NET) (TL)
	2020	2019		
60	25	Orma Orman Mahsulleri İntegre San. Ve Tic. A.Ş.	Isparta	508.824.948 TL
113	305	Dalgakıran Makine San. Ve Tic. A.Ş.	İstanbul	450.816.320 TL
117	139	Çamsan Ordu Ağaç San. Ve Tic. A.Ş.	Ankara	446.085.297 TL
143	388	Mondi Mobilya San. Ve Tic. A.Ş.	Kayseri	429.541.424 TL
152	207	Gürkan Ofis Mob. San. Tic. Ltd. Şti.	Kayseri	422.444.305 TL
160	365	Bambi Mobilya ve Yatak San. A.Ş.	Ege Bölgesi	417.197.973 TL
294	+	ASD Laminat A.Ş.	Düzce	347.036.214 TL
356	337	Kilim Mobilya A.Ş.	Kayseri	316.367.204 TL
387	399	Çilek Mobilya A.Ş.	İnegöl	301.886.334 TL
445	+	Schattdecor Dekoratif Kağıt Baskı ve Tic. Ltd. Şti.	Kocaeli	280.119.946 TL
463	467	Gentaş Dekoratif Yüzeyler San. Ve Tic. A.Ş.	Bolu	271.668.123 TL
466	360	Divapan Entegre Ağaç Panel San. Ve Tic. A.Ş.	Düzce	270.713.681 TL